प्रधानमन्त्री जंगबहादुर राणाको समयको नेपाल–भोट युद्धको ऐतिहासिक सामग्री

(गतांकको बाँकी)

ज्येष्ठ वदी ८ रोज मा.

ताहा पछि ल्हासाका ठुन तारिन अम्वालाई श्री ५ गोर्षा सर्कार वाट जवाप लेषी
गयाको श्री हाङ फोन ५ साल ३ महीनाका दिन ८ जादा लेषनु भयाको आ
फुहरुको पत्र वैसाष भै ल्हाका दिन २५ जादा आइपुग्यो अर्थ मालुम भयो उप्रान्त
श्री ५ चिनवादसाह वाट हुकुम भै ल्हासामा वसी ताठीन्को कामकाज सबै गर्नु
पर्छ भनी हुकुम भै आयाको हुं ल्हासामा पुगी लाल मोहरली काजकाम गर्न
लागी रह्याछु उमे दिन छडा मोहेरि पोरकासाल आफु वाङले विंति पत्र माले
ष्याको वेहोरा भोट काजु पुनर पर्जाले अघीका वन्देज नमानी विजात्रीवि
द्दत जवरजस्ती गर्‍या भन्याको आफु वाङका मानिस मारि लुटपिट गर्‍याको
विचार गरि वन्देज वाधी वक्सनु हवस भनी पैह्ले विन्ति गरि पठाउनु पर्‍या
हो ठुन तारिन अम्वाले वारंवार चिठी लेष्या पछी काम नछिनन् ज्याल सम्म
पर्षनु पर्‍या हो र आफु वाङले नसुनी रह्याको कानले भैन्या विस्तार सवै रू
न आफु हरु वाट अति भित्ता लेषी पठाउनु भयाको सबै विस्तार बुझीयो व
ठीया लेषी आयेछ आकाश समान श्री पाँच नवाद साह संग जो रिषाज्याको

हो भनी लेखनु भयाका कुरालाई श्री ५ वादसाहलाई अघी देखी मानी आ
याको हो श्री ५ वादसाहसंग जोरी खोजन्या हामा होईनौ भोटले अघी श्री ५
चिनवादसाहको हुकुम ब्याडःलुड ५७ सालमा सनद गरि वक्सनु भया
का थेगी नाघी हामीमाथी भोटले वीजाई विदन गरि हाम्रा मालजनुरै
खेत माथी दखल वखड ज्यु मारी लुटपिट गरि श्री ५ वादसाहका हुकुमले
सनत गरि दियाको नमानी मनोमय गर्दा सो विस्तार आफु नाठानैलाई
चिठी लखी विन्ति गरी पठायाको हो उस्को जवाफ भर भोट वाट बेजाई
विदन गर्न्याका सबै कुराको गैप्रमान फैरनपर्न्या गरि विचार गरि आफु
वाडःको चिनवुरुन्या गरि लेखी पठाउला भनी हुनना रिन अम्वावाट ३ म
हिनापछि लेखी आउदा फौज नपठाइ पर्खिरह्याका थेओं तेसै विचमा अमफुह
रुको भयेन गाथी ११ सालका पोख सैन्हामा हाम्रा मुलुकका प्रजा भोट मुलुक
काइलाका मा अर्नरीनिर्गावस्याका प्रजाहरुलाई भोटवाट ज्यु मारि हुनै चोरी
र धेरै नगाद जिनिस लुटी लैजादा महत नभर्की फौज पठायाको हो श्री ५ वा
दसाहमाथी जोरिखोजी फौज पठायाको होईन अघी हाम्रा पुर्खाले भोटमा
थी बेजाई वहत गर्दा हाम्रा पुर्खालाई विजाइ गर्न्या ठहराई सजाय गरि वक्सनु
भयाको हो यसपाला भोटले वेजाइ गर्न्याका सबै कुरा लै ठहर्न्या बुद्धि हामी
माथी अघीकारी नवमोजिम मेहरकरुणा रही भोटलाइ अवस्य सजा
यगरि वक्सनु हुन्या छ भन्या निश्चय मानी श्री ५ वादसाहलाई हामीले हा
तजोरि मान्याको छ श्री ५ वादसाहका फौजलाई तिमीहरुले आयालेपनि

नंहेनु भंन्याकुरा फौजलाई हुकुमदी पठायाको थियो श्री ५वादसाहका मुलुकह्रासाद षीउभोहो हामीले टेक्याकोछैन टेकन्यापनीछैनौ ह्रा साद षीउभोवछन लाग्यो भन्या आफुहरुले श्री ५वादसाहसंग जाहेर जन्याहो भनीलेषी पठाउनु जोग्यहो साकुराहामीवाट कैहे झन्याछैन अैहे भोटले हामी माथा साह्रै वेजाई वेहन गर्दा सहन नसकी पठाया काफौजलाई फिराइ दिनु भंन्या आफुहरु वाट येस्ता कुरालेषी आउदा भोटलाई मायागरि हामीमाथी रिसानी भयाको देषियो ला साद थाउभो श्री ५वादसाहका राज्येलाई लडनुत क्या हेर्नाको पनि सामर्थ छैन श्री ५वा दसाहलाई हाम्रा पुर्षा हामीले अघी देषी ईश्वर झैं मानि आयाकाछौं अव पनि ईश्वर झैं मान्याछौं अघी श्री ५वादसाहलाइ मानी आयाका

मानिसले श्री ५वादसाहमा थौ ... लगायाको सुन्दा हामीले यस वषतमा हामीवाट भेसक न्याकुरा काटहलगरि श्री ५वादसाहलाई रिझाई भोटले भंन्याको कुरा स वैजाहेर गरौला भंन्यामनमानि श्र्येगरि आफुहरुको वाटोगरि अर्जि चह्राइ पठायाको हो आकाशसमान सुर्ज्यका जस्ता तेज भयाका श्री ५वादसाहलाईहा मीलेनु प्रमान का वाडले गुहारदी क्या पुगथ्यो भोटले ८।२ वर्ष देषी विजाई विहन गर्‍याको थियो र श्री ५वादसाह भयाका ठाउमा फौज पठाई ज्युधन लगा इ मिहीनतगरी जाहा हुकुम हुंछ लगन्यासंग लडनलगाई मेहेनत गरि रिझाइ भोटले ८।२वर्ष देषी दुषदियाको विजि चह्राइ वदला लिउला भोट पनी श्री ५वादसाहका हजुरमा वक्साई लिउला भोट मा २ सैनोपर ५०हजार

सिपाही गयौंला श्री ५बादसाहबाट जाहाजाहा हुकुम होला वाहावाहा लडौं
ला भनी मनसुवा गरि अघी दस साल पोस महीना मा विंती गरि पठायाको हो
जब श्री ५बादसाहबाट आउनु पर्दैन भनी हुकुम आयो तब भोटले जबर
जस्ति अन्याये गर्याको बदला लिनु पायेनौं भनी हाम्रा मन मा लागी आफना फौ
ज खजाना तयार गरि गर्याको बेला मा १८ सै ओला मा हाम्रा रैयत का चौपाया लुट
जि उपनि मान्यार हाम्रा फौजले चलाइ गर्याको हो भोटले साफै बिजाइ बेइज्जतगर्दा
सहनु नसकी पठायाका फौजलाई फिराइ दिनु भनी आफुहरुकाट लेषी आयेछ अ
घीदेषी सुषीम हासा लदाक गोर्षा श्री ५बादसाहका हिसावमा येकै हौं अघी
गोर्षा मा थी सुस्तीम मा थी लदाक मा थी परचक्रबाट चलाइगरि मुलुक लिदा
श्री ५बादसाहबाट रिसानी नहुन्या भैहे हाम्रो गोर्षा माथी भोटले बेजाइबेइ
ज्जतगर्दा भोटलाइ सजाय गरि भोटले मान्या भन्दा ज्यादा गरि हाम्रो मानौं ला भ
नी बिंति गर्दा गर्दै हाम्रा माथी श्री ५बादसाहबाट रिसानी भै बक्सनु हुन्या
न हाम्रोबाट भाँडो माडे रिसानी भै बक्सनु भयो भन्या भोट माथी हाम्रोले अ
घ्याली गर्दा पनी अघी रिसानी भयको आज हाम्री माथी भोटले अघ्या
ली गर्दा पनी छाड छुड ५ माल र बगी हिड न्या बाटा मा बगी घेर्दा क
सा भयाथ्या भनी लेषनु भयाको रहेछ श्री ५बादसाहको रिसानी भया
पछि उसै हुन्याछ श्री ५बादसाहलाई रिसानी गराउन्या नगराउन्या सबै
कुरा आफुहरु मा छ भोटले अन्याये अघ्याली गर्याको छ तपनी फौज फ
र्काई लै जानु बंदग्याको बंदो छोडी दिनु भनी लेषनु भयाको रहेछ आ
फु माथी अन्याय गर्यालाइ लडाकन जित्याका गाउ ज्यलाइ उसै छोडि दिया

दक्षिण तिर हामी सँग सवाना मिल्याका राजाहरूले हामीलाई हास्यरा:
न्याछन् उनहरूले पनि इन्का सामर्थ केही रहेनछ भनी हामी माथी स:
त्रुवा वछाउन्याछन् समर्थ टक्याको जमीन भोट्ले जितिहदाया मात्र छु
ट्न्याछ विचमा छुट्न सक्केन अरू सानापगरी हरू संग वन्दोवस्त मिल्न
सकन्या थियेन र नाकलाघार सरगरि ल्हासा तर्फ वछनु भनी पश्चिम तिरका
फौज लाई हुकुम गर्याको थियो आफुहरूबाट फौज फिराउनु भन्या अति
सिक्षा लेषी आउदा पश्चीमको फौज नाकलाघार पुग्या हो नाकलाघार
बाट वछनु भन्या हुकुम गयाको २ दिन भयाको थियो फेरि नाकलाघार:
मा आइवस्नु भन्या हुकुम भयो पुर्वतरफ वलाँ चुड:को फौज लाई डि
गर्चा हात्नु भनि हुकुम भयाको थियो आफुहरूबाट अति सिक्षा काचि:
ठी आइपुग्दा आफना सिमाना देषी नवछनु भन्या हुकुम गयो कुतिके
हरूको फौजलाई भैरवलंगुर देषी नवछनु भैरवलंगुर देषी यसितर:
लडन आउन्या संग लडनु भैरवलंगुर पल्तितिर नजानु भन्या हुकुम गया सुस्ती
को वाटो जान्या लस्करलाई नाकलाघार र ल्हासा जान्या विचको बाटो छुन्न जानु भ
नी हुकुम गयाको २ दिन भयाको थियो कुगामा गयेर वसनु अंततिर नजानु
भन्या हुकुम गयो बाटा साकसैले लडन आया भन्या लडन्याछन् लडन नआ
या लडन्या छैनन् सरासर कुगामा मै वस्याछन् फलाकलामा वस्यार को फौज:
लाई टिगरि जानु भन्या हुकुम गयाको थियो वस्याको भयाछ्यौ र गुस्वा देषी: